

การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Microsoft Teams Application
ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
**ONLINE LEARNING MANAGEMENT WITH MICROSOFT
TEAMS APPLICATION IN MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY, SRILANCHANG CAMPUS**

สุพรรณณี บุญหนัก¹

จักรกฤษณ์ โปตาพล²

^{1,2}มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Supanee Boonak¹

Chakgrit Podapol²

^{1,2}Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus
Corresponding Author E-mail: supanee.boo@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วย Microsoft Teams Application ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID – 19 ที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพของผู้เรียน ในกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนนี้ได้มีขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งการจัดองค์กรในรูปคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ขึ้นเพื่อช่วยขับเคลื่อนการเรียนการสอนออนไลน์ให้ประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ออนไลน์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Abstract

The objective of the academic article was to explain the online learning management with Microsoft Teams Application in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, during the coronavirus outbreak in 2019 (COVID-19). As a result, the learning process was found effective and the quality of students was also found higher. In addition, the process of learning development consisted of several interesting procedures, including the committee-based organizational

administration, and it contributed to drive successful online teaching and learning in the educational institutions.

Keywords: Online Learning Management, Mahamakut Buddhst University, Srilanchang Campus

บทนำ

นับตั้งแต่เดือนมีนาคม 2563 ที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 หรือที่เรียกว่า COVID – 19 จนทำให้รัฐบาลได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินกรณีการแพร่ระบาดไวรัส โคโรนา 2019 หรือ COVID 19 ฉบับที่ 1 ผลของการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพระราชกฤษฎีกาเบกษา ทำให้ประเทศไทยหยุดชะงักทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกาท่องเที่ยว ด้านพาณิชย์ การทำงาน และด้านการศึกษา ในส่วนของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษาได้รับผลกระทบไม่มากเท่าไร เพราะเป็นช่วงการปิดภาคเรียน แต่ในระดับอุดมศึกษาหลาย ๆ สถาบันยังไม่ได้สอบปลายภาค จำเป็นต้องยุติการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ลง (จักรกฤษณ์ โปตาพล, 2563) ส่งผลกระทบให้เกิดการปรับตัวในการทำงานในวิถีใหม่อย่างต่อเนื่อง รวมถึงด้านการศึกษาด้วย สำหรับการศึกษาก็ได้มีการนำการเรียนการสอนออนไลน์มาใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยพัฒนาจาก Application การประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ คือ Google Meet, Zoom, Skype, Slack และ Microsoft Teams เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ถือเป็นกระบวนทัศน์ใหม่และการเปิดศักราชใหม่ของการศึกษาไทยอย่างเป็นทางการ ถือได้ว่าเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในส่วนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาได้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการเรียนการสอนออนไลน์อย่างจริงจัง และมีการลงทุนเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์เป็นรูปธรรมเพื่อผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

Microsoft Teams Application ถือได้ว่ามีความโดดเด่นในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในการนำมาเป็น platform สำหรับการเรียนการสอน ด้วยความที่เหนือกว่าแค่การประชุมออนไลน์ แต่ยังมีการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เป็นระบบ และการแบ่งห้องต่าง ๆ ที่ชัดเจน รวมทั้งการมีระบบจัดเก็บข้อมูล จัดเก็บสื่อ และการประเมินผลการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้มีการนำ Microsoft Teams Application มาใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงภาคการศึกษา 1/2563 (ระหว่าง

เดือนมิถุนายน - ตุลาคม 2563) ตามประกาศมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เรื่องการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยมีการพิจารณาการใช้จากการศึกษาข้อมูลของคณะกรรมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง แล้วนำมาพัฒนาระบบพร้อม ๆ กับการจัดเตรียมบุคลากร นักเรียน สื่อการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลาย ๆ ขั้นตอน

ในช่วงภาคการศึกษา 2/2563 (เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม 2563) มหาวิทยาลัยมีนโยบายจัดการศึกษาแบบในที่ตั้ง ยกเลิกการเรียนการสอนออนไลน์ ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดที่ดีขึ้นและมีมาตรการผ่อนคลายของรัฐบาล ทำให้ไม่ได้มีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนออนไลน์ต่อเนื่อง ทุกฝ่ายก็กลับมาทำงานและจัดการเรียนการสอนตามปกติ และไม่คิดว่าจะมีการได้ใช้ระบบออนไลน์อีก เมื่อการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่ ปลายปี 2563 ทำให้ได้มีการประกาศใช้การเรียนการสอนในระบบออนไลน์อีกครั้ง

Microsoft Teams

Microsoft Teams เป็นแพลตฟอร์มการสื่อสารทางธุรกิจที่เป็นกรรมสิทธิ์ซึ่งพัฒนาโดย Microsoft ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ตระกูล Microsoft 365 ถูกออกแบบมาเพื่อเป็นสื่อกลางในการทำงานในด้านต่างๆ เช่น การติดต่อสื่อสาร การนัดหมาย การประชุม การประกาศ และติดตาม ข่าวสาร การติดตามงานหรือโครงการต่างๆ เป็นต้น โดยเป็นเหมือนศูนย์กลางในการเข้าถึงบริการต่างๆที่มีอยู่ในตัวระบบ Office 365 เช่น จัดการการสนทนา ไฟล์ และเครื่องมือของคุณทั้งหมดในพื้นที่ทำงานของทีมที่เดียว รวมทั้งสามารถเข้าถึง SharePoint, OneNote, PowerBI และ Planner ได้ในทันที สร้างและแก้ไข เอกสารได้โดยตรงจากในแอป ทำให้ทีมของคุณมีส่วนร่วมอยู่เสมอด้วยการรวมอีเมล ค้นหาตัวบุคคล ไฟล์ และ การสนทนาได้อย่างอัจฉริยะจาก Microsoft Graph (Office 365, 2020)

การใช้งานสำหรับเรียนออนไลน์

Worathan Technology (ม.ป.ป.) ได้อธิบายไว้ว่า การเรียนการสอนออนไลน์ (Online learning) จัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงวิถีเรียนในรูปแบบเดิม ๆ ให้เป็นการเรียนใหม่ ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำการสอน นอกจากนี้ความหมายอีกในหนึ่งยังหมายถึง การเรียนทางไกล, การเรียนผ่านเว็บไซต์ อีกด้วย สำหรับการเรียนการสอน

ออนไลน์ Microsoft Teams ถือได้ว่าเป็นสื่อแบบ Active Learning โดยมีคุณสมบัติเด่น ๆ อาทิ เช่น เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทาง ทั้งภาพและเสียง สามารถกำหนดชั้นเรียน (Classroom) มอบหมายงาน (Assignments) ส่งงาน ตรวจการบ้าน แบบทดสอบ (Quiz) ประเมินผล (Grading) บันทึกการสอนออนไลน์ (Streaming) เป็นต้น

การใช้งานในการจัดการศึกษาหน่วยงานต้องมีการสมัครเพื่อขอใช้กับทางบริษัท Microsoft เพื่อการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะหน่วยงานการศึกษา ซึ่งการใช้งานเริ่มตั้งแต่ การติดตั้งโปรแกรม ทำการลงทะเบียนให้เรียบร้อย และการใช้งาน คือการสร้างห้องเรียน

สำหรับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้มีการทำเรื่องขอใช้งาน Microsoft Teams Application ไว้แล้ว คณะกรรมการการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างจึงได้พิจารณานำมาใช้งาน โดยได้มีการเตรียมการดังนี้

1. การขอบัญชี E – Mail ของมหาวิทยาลัยของบุคลากรและนักศึกษา

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในการใช้งาน Microsoft Teams Application ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต้องใช้นามของหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงานการศึกษา การระบุถึงการเป็นหน่วยงานทางการศึกษา จำเป็นต้องมีบัญชี E – Mail ของหน่วยงาน ซึ่งถ้าเป็นหน่วยงานการศึกษาจะมีนามสกุลลงท้ายว่า .....AC.TH ในกรณีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยใช้ MBU.AC.TH โดยส่วนมากบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีสิทธิ์ในการขอใช้บัญชี E – Mail ของหน่วยงานมหาวิทยาลัยได้อยู่แล้ว ปัญหาคือส่วนมากไม่ค่อยใช้กัน จะมีเฉพาะอาจารย์และเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้น จำเป็นต้องทำการขอ บัญชี E – Mail ของหน่วยงาน ให้กับทุกคน โดยประสานไปทางฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของส่วนกลาง โดยส่งบัญชีรายชื่อของบุคลากรและนักศึกษาทั้งหมดไป

2. การอบรมการใช้งาน Microsoft Teams Application

การใช้งาน Microsoft Teams Application จำเป็นต้องมีการอบรมวิธีการใช้ให้กับทั้งบุคลากรอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทุกคน ในเนื้อหาที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1) บุคลากรสายอาจารย์ ได้มีการอบรมการสร้างห้องเรียน การจัดการห้องเรียนออนไลน์ การเรียนการสอนออนไลน์ การจัดทำสื่อใช้ในการเรียนการสอน การประเมินการเรียนการสอนออนไลน์

2) บุคลากรสายสนับสนุน ได้มีการอบรมเกี่ยวกับ การประชุมออนไลน์ การรับ – ส่งข้อมูล การลงทะเบียนเข้าใช้งาน

3) นักศึกษา อบรมเกี่ยวกับการใช้งาน การรับ – ส่งงาน การตรวจสอบกรมอบหมายงาน เป็นต้น

4)

3. การจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์

นอกจากการอบรมอาจารย์ผู้สอนได้ทำสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์แล้ว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ยังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำสื่อสนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการฯ ได้ช่วยเหลืออาจารย์ผู้บรรยายในการจัดเตรียมและจัดทำสื่อในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในการเรียนการสอน ตลอดจนจัดเตรียมห้องบรรยายออนไลน์ไว้ให้อาจารย์ด้วย

(ที่มา: <http://office365.pit.ac.th/index.php/2020/03/18/teams/>)

ขั้นตอน Microsoft Teams กับการสอนออนไลน์

สำหรับการสอนออนไลน์ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1 สร้างชั้นเรียน Teams แบบ Class

ในการสร้างห้องเรียนหมายความว่า หลังจากที่ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ตัดสินใจนำ Microsoft Teams มาใช้งานแล้ว และได้อบรมอาจารย์ผู้บรรยายในการสร้างห้องเรียนออนไลน์ คณะกรรมการการเรียนการสอนออนไลน์จะติดตามการสร้างห้องเรียนตามรายวิชาที่อาจารย์บรรยายที่ได้รับมอบหมายในภาคการศึกษานั้น ๆ

2 เพิ่มผู้เรียนเข้าชั้นเรียนง่าย ๆ ด้วย อีเมล รหัส หรือ ลิงค์

คณะกรรมการการเรียนการสอนออนไลน์จะส่งข้อมูลรายชื่อนักศึกษาพร้อมทั้งบัญชี E – Mail ของมหาวิทยาลัย เข้าสู่ห้องเรียนในรูปแบบเอกสาร word เพื่อให้อาจารย์ผู้บรรยายได้นำข้อมูลนักศึกษา เพิ่มสมาชิก (Add Members)

3 การจัดการเรียนการสอน

ในเนื้อหาการอบรม ประกอบด้วย การสื่อสาร มอบหมายงาน ผ่านช่องทางสนทนา Posts การแบ่งปัน สร้างเอกสาร สื่อประกอบการเรียนใน Files การจดบันทึก ทำแบบฝึกหัด ใน OneNote Class Notebook การส่งการบ้าน แบบทดสอบ เก็บคะแนน ใน Assignment การสอนออนไลน์พร้อมไวท์บอร์ด ด้วย Teams meeting การวัดประเมินการเรียนรู้แบบสำรวจด้วย Microsoft Forms และการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลด้วยระบบ AI ใน Insights

บทสรุป

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำการเลือกใช้ Microsoft Teams Application เป็นแพลตฟอร์มในการเรียนรู้ของหน่วยงาน ทุกคนต้องใช้แพลตฟอร์มเดียวกันเพื่อความสะดวกและไม่ก่อให้เกิดความสับสนของผู้เรียน ก็จำเป็นต้องมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานของแพลตฟอร์ม คือ Microsoft Teams Application นอกจากนั้นยังต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อดูแลให้ความช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนผ่าน

Microsoft Teams Application อีกด้วยเพื่อให้การเรียนการสอนออนไลน์มีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อทั้งหน่วยงานและผู้เรียน

องค์ความรู้ใหม่

ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ไม่ใช่เพียงการนั่งบรรยายผ่านระบบทางไกลเท่านั้น แต่ต้องเข้าใจหลักการของการเรียนการสอนออนไลน์ด้วย และต้องมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนออนไลน์ทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้งาน Application การเตรียมความพร้อมผู้สอนและผู้เรียน ยังจำเป็นต้องเข้าใจหลักการในการจัดการห้องเรียนออนไลน์ การใช้สื่อ การประเมินผลการเรียนด้วย

เอกสารอ้างอิง

- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2563). การจัดการเรียนรู้ออนไลน์: วิธีที่เป็นไปทางการศึกษา. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2563. แหล่งสืบค้น <http://slc.mbu.ac.th/article/28181>
- Office 365. (2020). Microsoft Teams สำหรับสอนแบบออนไลน์ ประชุมออนไลน์. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2563. แหล่งสืบค้น <http://office365.pit.ac.th/index.php/2020/03/18/teams/>
- Worathan Technology. (ม.ป.ป.). การเรียนการสอนออนไลน์ คือ?. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2563. แหล่งสืบค้น https://www.worathan.co.th/รายละเอียด/การเรียนการสอนออนไลน์_Und_คือ_Que__